

Broerstraat 5

••••• **Werken aan de grenzen van het weten**

In gesprek met vier kersverse doctors

RuG

Flexibele Bedrijfskundige Leergangen

- De Bedrijfskundige Leergang is een gecertificeerde leergang van de Rijksuniversiteit Groningen.
- Het programma bestaat uit 6 modules die elk afzonderlijk kunnen worden gevolgd en gecertificeerd.
- Na afronding van de leergang kunt u toegang krijgen tot verkorte doctoraaltrajecten aan diverse universiteiten.

Doel van de leergang

Na afronding van de leergang bent u in staat complexe problemen binnen een organisatie vanuit verschillende disciplines te overzien. U wordt een gesprekspartner van het management en daardoor in staat gesteld een strategische bijdrage te leveren.

Doelgroep

De leergang is bedoeld voor (potentieel) leidinggevenden met minimaal een HBO-denkniveau en minimaal drie jaar werkervaring.

Inhoud

Module 1	Management van personeel & organisatie, verandermanagement
Module 2	Economie en marketing
Module 3	Methoden & technieken en bestuurlijke informatiekunde
Module 4	Bedrijfseconomie
Module 5	Recht
Module 6	Praktijksimulatie

“De bedrijfskundige leergang biedt niet alleen kennis, maar ook concrete handvatten om die kennis toe te passen.”

Jaap Tolsma, AKZO Nobel

“Waardevolle bagage, enerzijds voortvloeiend uit de solide theoretische basis en anderzijds uit de grote verscheidenheid aan ingebrachte kennis van medestudenten.”

Ingrid Vreenegeoor-Brons, SFB-UOSV

Start	: februari 2002
Maximum aantal deelnemers	: 25
Locatie	: Groningen en Utrecht

Verkort Doctoraaltraject Bedrijfskunde (Drs. / Msc.)

in het Executive Academic Programme

- Georganiseerd door Academische Opleidingen Groningen. De Faculteit Bedrijfskunde van de Rijksuniversiteit Groningen is de examinerende instantie.
- Afgestudeerden dragen de academische titel Doctorandus en de internationale titel Master of Science in Business Administration.
- Interdisciplinaire aanpak.
- Kleinschalig en interactief onderwijs.
- Wekelijkse colleges op een vaste middag en avond.

Doel Executive Academic Programme

Door het volgen van het Executive Academic Programme kunt u in 2 ½ jaar afstuderen aan de Faculteit Bedrijfskunde van de Rijksuniversiteit Groningen. Het programma biedt de verbreding en verdieping van kennis die noodzakelijk is voor managers om op een academische wijze managementproblemen te doorgronden, te analyseren en op te lossen.

Doelgroep

Het programma is bedoeld voor leidinggevenden met een afgeronde en relevante WO- of HBO-opleiding. U bent werkzaam in een lijn- of staffunctie en hebt minimaal vijf jaar relevante werkervaring.

Inhoud

De volgende onderdelen komen o.a. aan de orde: Strategievorming, Organisatie-diagnose en -ontwerp, Organisatieverandering, Human Resource Management, Productie Management, Financieel Management en Marketing Management.

“Naast de academische kennis die ik verwerf, leer ik binnen het Executive Academic Programme veel van anderen en dat motiveert. Het studieconcept is direct in de praktijk toepasbaar en brengt me op een hoger niveau.”

Natascha Heidelberg, Heineken

Start	: maart 2002
Maximum aantal deelnemers	: 25
Locatie	: De Nieuwe Academie te Groningen

Voor informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met mevrouw Annelieke Geerdink, 050 – 316 20 34.

Ik wil graag de brochure _____ ontvangen.

Ik wil graag een studieadvies.

Naam : _____ M/V

Telefoon : _____ (overdag)

Functie : _____

Telefax : _____

Bedrijf : _____

E-mail : _____

Adres organisatie : _____

Pc/Plaats : _____

U kunt dit ingevulde formulier faxen naar 050 316 23 00 of opsturen naar AOG, antwoordnummer 7002, 9700 VD Groningen. Internet: www.aog.nl

Inhoud

- 4 A Dutchman in New York
- 6 WKB / column van Willem Hofstee
- 7 In gesprek met onderzoekers

- 10 Voorjaarsdiners
- 12 Alumnireis naar Rusland
- 13 Uitgelicht: Columni
- 14 De wereld heeft denkers nodig
- 17 Ain wondre stad / Catherine Keyl over de Vismarkt
- 18 In Norden staat een huis...
- 20 Academische Opleidingen Groningen
- 24 Brandpunt Groningen
- 25 UEF / column van Geert Sanders
- 28 Alumni Achteraf

Redactioneel

Zo tegen Kerst heb ik altijd de behoefte het afgelopen jaar te beschouwen. De meeste mensen doen dit bij de jaarwisseling, maar dan ben ik volop bezig om goede voornemens voor mezelf te formuleren en vooruit te kijken. Mijn persoonlijke terugblik op 2001 komt samen in één groot hoogtepunt, de geboorte van mijn zoon Bram Lukas in oktober.

Terugkijkend op de alumni-activiteiten in 2001, is de culturele reis naar Florence onder leiding van Henk van Veen en Maïke Dicke een absolute topper. Deze reis krijgt in mei 2002 een vervolg naar Rusland. Helaas kent 2001 ook de dieptepunten. Zo besteden we in dit nummer aandacht aan de ramp in de V.S. op 11 september. RUG-econoom Dick Wittink vertelt over zijn beleving van deze afschuwelijke

gebeurtenis. Socioloog Siegwart M. Lindenberg geeft zijn mening over hoe mensen in het algemeen met deze gebeurtenissen omgaan.

Verder kijken we terug met professor Henk Huisjes (Medische Wetenschappen) naar zijn afscheidscollege. Hierin pleit hij voor de oprichting van een klas uitmuntende studenten, die kunnen worden opgeleid tot 'interspecialisten'. Iets verder terug in de tijd gaan we met Catherine Keyl, alumna Frans. In de rubriek Ain Wondre

Stad vertelt zij over een bezoek aan de kermis de Vismarkt, na een nachtje stappen, waarbij zij nogal misselijk werd. Heel ver terug in de tijd gaan we op pagina 18, waarbij we een voormalige woonhuis van Ubbo Emmius, de eerste rector van de Universiteit, aan een nader onderzoek onderwerpen.

Naast terugblikken kijken we in deze *Broerstraat 5* ook vooruit. Zo kunt u zich via de aanmeldingsbon (pagina 11) tijdig inschrijven voor het komend Voorjaarsdiner op 4 april 2002. Ook deze keer kunt u onder het genot van een uitstekende maaltijd boeiende lezingen verwachten op een bijzondere locatie. De diners vinden plaats in Groningen, Sneek, Amsterdam, Zwolle en Den Bosch. Schrijf u snel in, het aantal plaatsen is namelijk beperkt!

Volop variatie in deze laatste *Broerstraat 5* van 2001! Namens de redactie en mijzelf wens ik u allen een zeer goede jaarwisseling en een bruisend 2002 toe! Blijf ons vooral schrijven!

Lidy Bosker

Alumni Relations Officer RUG, tel. (050) 363 46 84 of a.h.bosker@bureau.rug.nl

Colofon

Zestiende jaargang
Vierde nummer / december 2001
ISSN 0921-1721

Broerstraat 5 is een gratis kwartaalmagazine voor alle afgestudeerden en gepromoveerden van de Rijksuniversiteit Groningen. Ook wordt het toegezonden naar oud-cursisten van de Academische Opleidingen Groningen. Broerstraat 5 wil een medium zijn dat ertoe

bijdraagt dat het contact tussen ons aller universiteit en iedereen die daar onderwijs heeft genoten in stand blijft en zo mogelijk intensiever wordt. Heeft u opmerkingen of ideeën? Laat het ons weten!

Redactieadres

Redactie Broerstraat 5
Postbus 72, 9700 AB Groningen
Telefoon (050) 363 73 79
alumni@bureau.rug.nl
Fax (050) 363 63 00

Redactie

Andries Bierling
Lidy Bosker
Chris Giebels
Gert Gritter
Wim Janssen
Geert Sanders
Bert Wolfkamp

Internet

<http://www.rug.nl> (alumni)

Ontwerp en lay-out

In Ontwerp, Assen

Fotografie

- Reyer Boxem: p 16
- Rob van Ewyck: p 7-9, 24
- Bert Janssen: p 28
- Rob Kleinjans: p 22
- Kees van der Mark: p 13
- Robert Rizzo: p 25
- Elmer Spaargaren: p 5, 6

Opplage

44.000 exemplaren

Adreswijziging/aanmelding

(050) 363 77 67
alumni@bureau.rug.nl

Productie

Facilitair Bedrijf RUG

Druk

Tijl Offset, Zwolle

A Dutchman in New York

De universiteit van Yale bestaat uit een groot aantal neogotische colleges en torens, veelal exacte kopieën van bouwwerken uit Oxford en Cambridge. Het is een fascinerend geheel, te meer omdat deze negentiende-eeuwse gebouwen indertijd met zoutzuur overgoten zijn, waardoor ze oorspronkelijker lijken en ouder dan hun Grote Voorbeelden.

Hier ontmoet ik professor Dick Wittink, Nederlander van geboorte die al vele jaren in de Verenigde Staten woont. Wittink is als hoogleraar Management en Marketing verbonden aan de prestigieuze Yale School of Management. Tevens heeft hij een onbezoldigde aanstelling bij de RUG. Zijn verbondenheid met Nederland is blijven bestaan; in mei van dit jaar werd hij lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie voor Wetenschappen. In zijn werkkamer heerst een oer-Hollandse sfeer. Een oude schouw met Delftsblauwe tegeltjes is daar debet aan. Dick Wittink heeft het in alle opzichten naar zijn zin in Amerika.

Weinig zelfkritiek

'Ik woon hier nu al meer dan twintig jaar, maar na de elfde september heb ik toch weer sterk het gevoel gekregen dat ik Nederlander ben. Nuchterheid, ik denk dat het dat is. Neem nou al die toestanden rond de miltvuurbrieven. Vreselijk. Ik heb te weinig vrije tijd en werk veel, ook 's avonds, om me daarin te verdiepen. Maar onlangs kwam ik wat later thuis en ging moe voor de buis zitten. Slecht geslapen door die overdreven berichtgeving. Het raakte mijzelf ineens, maar dat kwam ook

11/09/01

door de manier waarop media hier met Het Nieuws omgaan.'

'Het gebrek aan zelfkritiek is hier momenteel heel groot. Het is niet de tijd voor nuanceringen, mensen voelen zich direct aangevallen. Ik heb een appartement, op drie blokken afstand van Ground Zero. De eerste week was dat gebied taboe, daarna mocht ik er met een pasje in. Het is een echt rampgebied. Alles is zwart, zowel letterlijk als figuurlijk. Als ik mijn raam uit kijk zie ik auto's op de parkeerplaats, onder het stof, die waarschijnlijk nooit meer door hun eigenaar worden opgehaald. Die mensen zijn omgekomen op 11 september. Veel burens vertrekken. Ze willen er niet meer wonen en elke dag weer geconfronteerd worden met de stank van rubber, de rotzooi, het af- en aanrijden van trucks met opleggers vol staketsels. Het opruimen kost zes maanden en daarna moet er natuurlijk weer gebouwd worden.'

Vitaliteit

Wittink heeft samen met een compagnon een marketing consultancy bedrijf opgezet dat executives van vooraanstaande bedrijven adviseert. 'Door hoogwaardige research naar aankoopmotieven zijn we in staat patronen in het klantgedrag te ontdekken. Wij baseren ons onderzoek natuurlijk op deels privacygevoelige gegevens. Juist op dit vlak is er veel veranderd in Amerika. Voor 11 september was circa 11 procent van de Amerikanen "gevoelig" op dit terrein;

nu bedraagt dat percentage 25. Dat heeft natuurlijk grote consequenties voor de samenstelling van ons basis-materiaal. We zullen dus meer moeite moeten doen om consumenten van het nut van ons werk te overtuigen. De economische recessie kan negatief uitpakken voor de vraag naar ons soort informatie, maar merkwaardig genoeg ook positief. Immers: hoe groter de onderlinge competitie om de klantvoorkeur, hoe sterker de behoefte aan ons soort dynamische klantinformatie.'

'Ik hoorde laatst dat er in Manhattan 80.000 banen zijn verdwenen; in China Town is nu nog steeds geen telefoonaansluiting mogelijk. Als je daar met je bedrijf zit heb je een groot probleem. Bewonderenswaardig is de vitaliteit en de energie van de New Yorkers. Opzienbarend hoe die brandweelieden de Twin Towers in zijn gegaan om mensen te redden, terwijl ze wisten dat die gebouwen op instorten stonden. Ik was op 11 september juist in Duitsland voor een congres en zag het op tv. De omvang van de ramp word je pas later duidelijk. De vernietigde kantooruimte is te vergelijken met die in een stad als Atlanta.'

Chris Giebels

'Die retoriek moet juist krachtig zijn'

'Begrijp me niet verkeerd, het is heel erg wat er gebeurd is, maar vanuit solidariteitsstandpunt hebben die aanslagen ook een positieve invloed op de Amerikaanse samenleving. Na de afgelopen verkiezingscampagne was het land natuurlijk sterk verdeeld.' Siegwart Lindenberg is hoogleraar theoretische sociologie bij de RUG. Een van zijn onderzoeksterreinen is de studie naar solidariteit in samenlevingen.

Hoewel Lindenberg geen gericht onderzoek heeft gedaan naar de effecten van de 11-september-aanslagen op de Amerikaanse maatschappij, ziet hij wel enkele positieve ontwikkelingen. 'Hoe groter het gemeenschappelijk gevaar, hoe meer er een moralisering van de normen plaatsvindt,' aldus Lindenberg. 'In een maatschappij spelen normen natuurlijk altijd een rol. Maar wat we met moralisering van de normen bedoelen is, dat afwijkende meningen ook moreel veroordeeld worden. Iemand die kritiek heeft is dan een slecht mens. Er is even geen ruimte voor kritiek, voor genuanceerde opvattingen.'

Siegwart Lindenberg

Holle retoriek

Die moralisering is geen typisch Amerikaanse reactie. 'Als de binnenstad van Amsterdam was platgegooid, dan zouden we hier precies hetzelfde reageren. Vergelijk het met een sterfgeval in je nabije omgeving. Dan zegt iedereen op de begrafenis ook iets positiefs. Dan wil je ook niet horen: ja maar eigenlijk was het een heel vervelend iemand.'

In dat kader moeten we volgens Lindenberg de, in de ogen van buitenstaanders, soms holle retoriek van bijvoorbeeld president Bush plaatsen, zoals het zwart-wit denken, de nadrukkelijke scheiding tussen 'good' en 'evil'. 'Daar is niks mis mee. Een leider die dat na zo'n gebeurtenis niet doet maakt zichzelf ineffectief. Stel dat Bush alles direct gerelativeerd zou hebben, dan zouden de mensen roepen "dat kan niet". Als het systeem maar zorgt dat er geen impulsieve beslissingen worden genomen. Die

retoriek móet juist krachtig zijn, overdreven.'

Vijandsbeeld

Lindenberg ziet de Amerikaanse reactie als een teken van sterkte. 'Door sterk op solidariteit in te spelen heeft Bush de ruimte gecreëerd om het kalm aan te doen en de samenwerking met andere westerse landen en Rusland aan te halen. Er is relatief behouden gereageerd. Heel bedachtzaam. Het publiek is erop voorbereid dat het wel eens lang kan gaan duren. En er is niet meteen aan wraak gedacht. Dat, en dat is heel interessant, heeft ook te maken met het gespleten vijandsbeeld. Er is geen duidelijke vijand. Het is niet de islam, maar tegelijkertijd wel iets wat heel nauw wordt geassocieerd met de islam.'

'Er wordt gezocht naar het verschil tussen de islam en islamitisch terrorisme, naar de oorzaken van dat terrorisme. Die heroriëntering is positief,' aldus Lindenberg. 'Omdat religie in de islamitische wereld een veel grotere invloed heeft op het dagelijkse leven, lijkt het misschien soms een religieus conflict. Maar het is toch vooral een sociaal en economisch probleem. Landen als Irak, Iran en Saoedi-Arabië halen een enorme rijkdom uit olie. Afghanistan haalt veel geld uit papavers. Een rijkdom, zonder dat de infrastructuur, zoals het politieke systeem, vrijheden en scholing, zelf iets te maken heeft met de schepping van die rijkdom. Het zijn producten die niets te maken hebben met de plaatselijke economie, die alleen afgezet kunnen worden aan het Westen.'

Dat de westerse wereld nu noodgedwongen serieus moet gaan nadenken over de sociale en economische situatie in de islamistische wereld ziet Lindenberg als een van de belangrijkste positieve gevolgen van '11 september'.

Bert Wolfkamp

Hoe zet je het virtueel op een zuipen?

Column

Als mensen iets nieuws bedenken, zijn er altijd wel anderen die daar handel in zien. Er is ook veel geld en vrije tijd, op zoek naar een besteding. Daarbij komt nog dat mensen dol zijn op spelletjes. Bijgevolg is, naar de voorzichtige schatting van deskundigen, de informatietechnologie nu voor zo'n 80 % louter een kwestie van fun. Daar is niets op tegen, want het overgrote deel is onschuldig: playstation, porno op internet, e-mail over niks. Het is hoogstens verslavend, maar je moet toch iets hebben nu de nicotine uit de mode is. Een klein deel van de 'toepassingen' is lichtelijk misdadig, maar alweer, misdaad heb je ook zonder hightech; je kunt met een paar scheermesjes terreur bedrijven. Computers doen zelf geen zeer.

So far, so good, dus. Maar voor je het weet, gaan weer andere mensen er serieus over doen. Primair zijn dat de Beleidsmakers. Een Beleidsmaker is iemand die een Budget ter beschikking heeft om mee te schuiven, zodat er mensen voor karretjes kunnen worden gespannen, geeft niet welke. De beleidsmaker voorziet zich daarbij van een nützliche Idiot, in dit geval een nerd, die de ideologie voor het beleid levert. Samen vertellen ze ons dat we hun spelletjes serieus moeten nemen, or else...

Zo wordt bijvoorbeeld het onderwijs gedigitaliseerd. De enige onderwijskundige die ik daarover heb gehoord was onze Theo van Dellen. Die liet zich ontvallen dat hem geen onderzoek bekend was waaruit de meerwaarde van dergelijke innovaties was gebleken. Hij had zelf al meteen in de gaten dat dit een stomme opmerking was, want zo'n rationele benadering slaat natuurlijk als een tang op een varken; dus voegde hij eraan toe dat hij zelf natuurlijk wel meedeed. Aardige man. Een andere aardige Groninger, Sawatzky, nam

een paar jaar geleden deel aan een gesprek tussen beleidsmakers en een select clubje hoogleraren. Hij zei dat echte universiteiten echt onderwijs moesten geven in plaats van virtueel; dat was meer iets voor lagere niveaus. Van dat gesprek heb ik nooit een verslag gezien.

Als onverbeterlijke optimist geloof ik dat virtualisering niet echt kwaad kan, zelfs niet in het onderwijs. Ik verbaas me alleen over een generatie die ermee wegloupt. Hebben ze nog een fysiek bestaan, vraag je je af. Wordt er bijvoorbeeld nog gevrijd, ik bedoel, in het echt; of gevochten, of doorgezakt? Kan iemand mij uitleggen hoe je het virtueel op een zuipen zet? Vroeger dachten mensen dat er iemand was die het licht aandeed als je de koelkast opentrok, nu is het omgekeerde het geval: als Kabul wordt platgegooid, hebben de beelden onweerstaanbaar het karakter van een animatie. Schaakkampioenschappen vinden binnenkort nog uitsluitend tussen computers plaats; mensen hebben daar nu eigenlijk al niets meer te zoeken. Er zijn profeten die zich de hele wereld zo voorstellen. Fysieke voortplanting - dus verwekken (hoeii), dragen (tsjoeii), baren (foeii), en zogen (ja doeii) van kinderen - heeft al het image van stuitende primitiviteit. Wat er nog aan fysieke hersenen nodig is om computers slimmer te maken, kan gevoelig worden gekloond, in buizen worden opgekweekt en van randapparatuur worden voorzien. Aan de einder gloort de virtuele, posthumane samenleving. Je moet wel zo'n onverbeterlijke optimist zijn om daar niet in te geloven.

W.K.B. Hofstee

WKB

EEN KWARTET JONGE GEPROMOVEERDEN AAN ÉÉN TAFEL PLUS EEN GESPREKSLEIDER. EEN BIOLOOG, EEN NEERLANDICUS, EEN ZORGDESKUNDIGE EN EEN SOCIOLOGE. WAT BINDT JONGE ONDERZOEKERS? EEN GESPREK OVER TWIJFEL, MAATSCHAPPELIJKE RELEVANTIE EN NIEUWSGIERIGHEID.

Werken aan de grenzen van het weten

Vier verse doctoren van de RUG uit verschillende disciplines ontmoetten elkaar in de sfeervolle bibliotheek van de Nieuwe Academie, het gebouw van de Academische Opleidingen Groningen. Vervolgens spraken ze een uur lang met elkaar over wetenschapsbeoefening, gestimuleerd door de 'katalyserende' gespreksleider Chris Giebels, directeur van de Academie voor Management. Hieronder een registratie.

'Onderzoek begint met de wens te achterhalen hoe iets nou zit.'

Raadsels en puzzels

Bioloog Koen Jansen weet het zeker. Onderzoek begint met de wens te achterhalen hoe iets nou zit. Het is als een raadsel, dat blijft fascineren totdat de oplossing is gevonden. 'Ergens gaat iets omhoog en je verwacht dat verderop dan iets naar beneden gaat. In plaats daarvan gaat daar ook iets omhoog. Je weet dat er iets aan de hand is, maar je snapt het niet.' Niettemin, hoe ingewikkelder het raadsel, hoe beter hij het vindt. Die fascinatie houdt een onderzoeker op de been tijdens langdurige 'randverschijnselen' als dataverwerking, fases die op zich saai zijn en niks met het vinden van de oplossing te maken hebben.

Sociologe Alinda van Bruggen gaat verder dan dat. Soms kan het wel erg lang duren voordat de fascinatie weer opduikt. Ze omschrijft haar promotieonderzoek naar het objectief welbevin-

den van mensen als een bij tijd en wijle stugge puzzel. Het was een klus die bovenal discipline vereiste. Enkele malen stuitte ze op onverwachte bevindingen, zoals de ontdekking dat zelfs daklozen hun eigen welbevinden strategisch benaderen. Ook mensen aan de zogeheten onderkant van de samenleving investeren wel degelijk in hun sociale contacten op de lange termijn. 'Dat heeft een fascinatie gebracht die er eerst niet was.'

Want eerlijk is eerlijk: haar keuze voor het promotietraject was niet primair ingegeven door fascinatie voor het onderwerp. 'Ik wilde vooral iets doen waar veel mensen iets mee kunnen, niet iets wat zich op de vierkante millimeter afspeelt. Ik verzette me tegen de verleiding om steeds specifiekere onderwerpen te kiezen, steeds verder te verfijnen en door te gaan op deelvragen bij algemene thema's. Want dan

heb je wel veel meer kans om “expert” te worden op een klein deelgebied, maar op die manier blijven de grote vragen soms liggen. Daarom koos ik ervoor te proberen een verbinding tot stand te brengen tussen verschillende specialistische benaderingen in “Quality of Life”-onderzoek. Terug te gaan naar de kernvraag in dat veld van onderzoek: hoe beïnvloeden objectieve leefomstandigheden subjectief welbevinden?’ Een aardig bijproduct van haar onderzoek is een verbeterde manier om het begrip ‘status’ te meten. ‘Iedereen is het er over eens dat iemands rang-positie in een samenleving van belang is voor zijn welbevinden. Traditioneel wordt status dan “gemeten” aan de hand van opleiding, beroep en inkomen, Mijn stelling is dat de mate waarin iemand zich serieus genomen voelt, veel beter aangeeft hoe het met dat welbevinden gesteld is.’ Verplegingswetenschapper Geke Dijkstra knikt. Ook haar proefschrift behandelde een ‘nuttig’ onderwerp: de toelating van ouderen tot verpleeghuizen en verzorgingstehuizen. Het thema werd bovendien op erg pragmatische gronden uitgekozen. ‘Ik moest promoveren om als onderzoeker verder te kunnen.’ En de fascinatie dan? ‘Het

onderzoek dat ik nu na mijn promotie doe naar kinderen met kanker is veel fascinerender. Ik volg de gangen van zo’n gezin, zie hoe de communicatie verloopt, et cetera. Waar ik bij beleid zocht naar gemiddelden, let ik nu juist op uitzonderingen. Het is heel erg kwalitatief, een tegenhanger van het onderzoek dat ik eerst deed.’ Jansen, de bioloog, valt haar bij. Met praktische, toepassingsgerichte onderwerpen is het eenvoudiger, vindt hij. Voor zijn promotieonderzoek richtte hij zich op de werking van vasopressine, een stof die de biologische klok van de veldmuis reguleert. ‘Nu ik preklinisch onderzoek doe, merk ik dat het veel gemakkelijker is om mezelf te motiveren.

‘Onderzoek begint met de wens te achterhalen hoe iets nou zit.’

Mijn huidige onderwerp – constructie van een zenuwgeleider die kan dienen om verlamde spieren weer te activeren – is veel meer gericht op de praktijk. Ook al is het een soort prestigeobject, dat vooral voor een selecte groep men-

sen van belang is.’ Bij dat voordeel blijft het overigens niet, vervolgt hij. ‘Het is veel gemakkelijker uit te leggen aan buitenstaanders.’ Dijkstra begrijpt het helemaal. ‘Ik kan gemakkelijk in twee minuten uitleggen wat ik doe en dan zegt iedereen: goh, wat ontzettend belangrijk. Terwijl het wetenschappelijk gezien helemaal niet zo populair ligt.’ Wat dat betreft heeft neerlandicus Harold van Dijk een groter probleem. Hij vergeleek de inhoud van in vergetelheid geraakt proza met de ideologische en historische context waarin het geschreven en gelezen werd. Een van de thema’s was daarbij het vrouwbeeld in de negentiende en begin-twintigste eeuw. Hoe moet hij nu op een feestje ‘even’ uitleggen wat er zo belangrijk is aan een onderzoek naar oude boeken die niemand inmiddels meer leest, omdat ook veel literatuurcritici ze vergeten zijn? Het is een dilemma dat meer onderzoekers volgens hem kennen. ‘Zelf ben je natuurlijk wel overtuigd van de maatschappelijke relevantie van je onderzoek. Het gaat om belangrijke dingen. De identiteit van een cultuur ligt immers in de geschiedenis en in bronnen als die boeken.’ Haast berustend concludeert hij:

‘Stoffig onderzoek is nu eenmaal een voorwaarde om relevante dingen te kunnen zeggen.’

Doctorschap is meesterschap?

Bioloog Jansen is nieuwsgierig naar het promotieonderwerp van neerlandicus Van Dijk: ‘Was het een persoonlijke keuze? Is het braakliggend terrein?’, wil hij weten. Van Dijk legt uit dat het niet automatisch zo werkt met literatuuronderzoek. ‘Dat was meer een thema waarvan het handig was om het onderzoek op toe te spitsen. In de kern ben ik vooral geïnteresseerd in literatuur.’ Maar door een analyse als de zijne worden de boeken bronnen die weer nuttige inzichten kunnen opleveren over de periode. Immers, stelt Van Dijk: ‘Literatuur is ook een weergave van de mentaliteit van een periode.’

‘Het is jammer dat het zo moeilijk is,’ zegt verplegingswetenschapper Dijkstra, ‘maar ik kan me voorstellen dat je daar hele nuttige dingen uit haalt.’ Tja, het is erg technisch, erkent Van Dijk. Bovendien ziet hij zijn onderzoek als een gestaag proces waarbij geleidelijk een verhaal totstandkomt. Heel anders dan het empirisch onderzoek zoals dat

van Jansen bij muizen. Van Dijk interpreteert al vanaf het begin en werkt toe naar één beeld. Jansen erkent dat verschil wel: ‘Inderdaad, wat er uit komt, komt er gewoon uit. Ook al begrijp ik het niet, ik schrijf het wel op.’ Anderzijds hoort een zekere mate van interpretatie en het verlenen van betekenis ook bij de andere onderzoekers. Dijkstra: ‘Dat is inherent aan wetenschap. Als je betekenis wilt verlenen,

‘Stoffig onderzoek is nu eenmaal een voorwaarde om relevante dingen te kunnen zeggen.’

maak je een verhaal. Nu doe ik dat ook bij het opzetten van nieuwe theorieën.’ Wat onderzoekers misschien nog wel het meest bindt, is niet zozeer de manier waarop die zingeving van het eigen onderzoek totstandkomt, maar de vraag of de goede en beste weg wel is ingeslagen. Dijkstra erkent de twijfel volmondig: ‘Pas toen ik het afhad en

mezelf in de Volkskrant zag staan, dacht ik: hé, er staat toch meer dan ik dacht. Daarna relativeer je het meteen wel weer, maar de aandacht plus reflectie geeft het gevoel dat je toch iets hebt bijgedragen.’

Literatuurwetenschapper Van Dijk knikt. ‘Ik had dat gevoel in de eindfase. Toen ik het manuscript naar de uitgever bracht, dacht ik: dit staat op eigen benen. Zelf ben je natuurlijk ook eerder wel overtuigd van de maatschappelijke relevantie van je eigen onderzoek. En op zich hoop je dat het zal bijdragen aan beeldvorming die weer doordringt in de cultuur.’ Om daar glimlachend aan toe te voegen: ‘al betwijfel ik sterk of mijn proefschrift daar nou zo geschikt voor is.’ Twijfel kan bovendien erg hardnekkig zijn. Van Bruggen, de sociologe, merkte het tot op de dag van de promotie zelf. ‘Toen ik de aula inliep, dacht ik nog: wie schrijft nu zoiets? Ik ga dit proefschrift liever aanvallen dan verdedigen. Maar toen ik er eenmaal stond en de eerste vraag gesteld was, dacht ik: oké, ik kan jullie wel vertellen hoe het zit. Al is die zelfverzekerdheid inmiddels ook wel weer weggezaakt.’ ■

Jan R. Blaauw

Prikkelende lezingen en een sfeervolle maaltijd

MEN NEME EEN HEERLIJK BUFFET, TWEE PRIKKELENDE SPREKERS, EEN FLINKE PORTIE GOEDE SFEER, EEN BIJZONDERE LOCATIE, ZO'N ZEVENTIG ALUMNI (HEEL BELANGRIJK!), EN EEN HARTELIJKE GASTVROUW OF GASTHEER. ZIEDAAR DE INGREDIËNTEN VOOR HET JAARLIJKSE RUG-VOORJAARSDINER.

RUG-Voorjaarsdiners op 4 april 2002

Op donderdag 4 april 2002 organiseert de RUG opnieuw in vijf steden in Nederland het voorjaarsdiner. Tijdens dit gezellige 'diner-pensant' kunt u onder het genot van een goede maaltijd luisteren naar twee interessante, sprankelende lezingen van vooraanstaande RUG-alumni of RUG-wetenschappers. In een ontspannen sfeer behandelen de sprekers belangrijke maatschappelijke en wetenschappelijke onderwerpen. U ontmoet bovendien andere alumni en bestuurders van de RUG. Vertegenwoordigers van het College van Alumni en het College van Bestuur treden op als gastvrouw of gastheer.

De voorjaarsdiners vinden ook dit jaar plaats op vijf stijlvolle locaties in Amsterdam, Den Bosch, Groningen, Sneek en Zwolle. Op elke locatie staat een thema centraal. De avond duurt van ca. 18.00-22.30 uur. U kunt naar een bijeenkomst bij u in de omgeving gaan, maar bent uiteraard evenzeer uitgenodigd op een van de voorjaarsdiners elders. Ook partners of andere introducés zijn van harte welkom.

→ Amsterdam

Jos Staatsen, voorzitter van het College van Alumni, ontvangt u tussen de fraai vormgegeven meubelen in designcentrum Het Pakhuis. Thema van de avond is 'boeien, binden en baaldagen'. Als coauteur van 'De Geluksfabriek', een van de meest gelezen managementboeken van dit moment, onderscheidt **Maurits Bruel** twee soorten werknemers: zij die een band zoeken met de organisatie en zij die 'geboeid' willen worden. **Liesbeth Kneppers**, hoogleraar bedrijfskunde en Eerste Kamerlid, vraagt zich af of bedrijven soms niet te veel rekening moeten houden met de persoonlijke keuzes van werknemers.

→ Groningen

Het diner in het Groninger Museumrestaurant staat in het teken van 'de misdadige mens'. Professor criminologie, **Willem de Haan** bespreekt het verschijnsel 'zinloos geweld'. Een term die in zijn ogen meer verhult dan verheldert. **Donald Uges**, hoogleraar klinische en forensische toxicologie, belicht de 'scheikunde van de misdaad', een wereld waar wetenschap en gifmoorden elkaar raken. Gastheer is **Doeko Bosscher**, Rector Magnificus van de RUG.

→ Zwolle

'Gezondheidszorg en hoger onderwijs: taak of markt?', zo luidt de lezing van prof. **Rien Meijerink**. Meijerink (alumnus economie) is voorzitter van de Raad van Bestuur van het Academisch Ziekenhuis in Rotterdam. **Trudy Dehue**, hoogleraar theorie en geschiedenis van de psychologie, stelt zich de vraag 'wat mag wetenschap heten?' Want, wetenschappelijk onderzoek is, bewust of onbewust, niet altijd zo neutraal als gedacht wordt. **Simon Kuipers**, voorzitter van het College van Bestuur, heet u welkom in het statige, van oorsprong vijftiende-eeuwse Vliegerhuys, waar de gezondheidszorg onder de economische en wetenschappelijke loep wordt genomen.

→ Den Bosch

In herensociëteit 'Amicitia en de Zwarte Arend' gaat het over 'waarden, waarheid en het Midden-Oosten'. U wordt er ontvangen door **Winnie Sorgdrager** (alumnus rechten). Hoogleraar Semitische talen en culturen **Wout van Bekkum** behandelt de verhouding tussen de westerse wetenschap en de oriënt, waarbij mystificatie, paternalisme en idealisme een belangrijke rol spelen. **Jan Keulen**, docent journalistiek en voormalig Midden-Oosten-correspondent, spreekt over dilemma's en valkuilen bij de journalistieke berichtgeving over het Midden-Oosten.

→ Ysbrechtum /Sneek

'De achtertuin van Nederland', dat is het thema in het zeventiende-eeuwse adellijke huis de Epema State. **Jacques Wallage**, burgemeester van Groningen en alumnus sociologie houdt een lezing met de titel 'Lokale verandering in een: global village'. Hoogleraar sociale geografie **Paulus Huigen** spreekt over 'Platteland met verbeelding' en staat daarbij onder meer stil bij de toenemende invloed van natuurorganisaties op de ruimtelijke ontwikkeling in Nederland. Het gastheerschap is in handen van **Geert Sanders**, directeur van het Ubbo Emmius Fonds.

Deelname

Deelname aan het programma kost € 25,- per persoon (€ 20,- voor alumnipashouders). Het diner is toegankelijk voor alle RUG-alumni en hun partners, maar er is per locatie slechts plaats voor maximaal zeventig bezoekers. Aanmelden kan tot 28 februari 2002. Deelnemers krijgen in de week van 25 maart een entreebewijs en informatie toegestuurd. Stuur uw aanmeldingsformulier, o.v.v. 'voorjaarsdiner' op de envelop, naar:

Rijksuniversiteit Groningen
IEB / Alumni Relations
Postbus 72
9700 AB Groningen

Meer informatie:

<http://www.rug.nl> (alumni)
alumni@bureau.rug.nl of
telefoon (050) 363 46 84.

Aanmeldingsformulier voorjaarsdiner RUG-alumni

Naam				M/V
Voorletters				
Geboortjaar				
Straat en huisnummer				
Postcode en woonplaats				
Telefoonnummer overdag				
E-mail				
Bank-/girorekening				
Locatie				
Aantal kaarten				
Bijzonderheden (vegetarisch, dieet etc.)				
Alumnipas	☐ Ja, pasnummer _____ ☐ Nee (zie evt. pagina 26)			
Aantal alumnipashouders	x	€ 20,-	=	€
Aantal personen zonder pas	x	€ 25,-	=	€
Totaal				€

Hierbij geef ik Alumni Relations (bankrekening 55.36.84.655) toestemming eenmalig het totaalbedrag voor de toegangkaart(en) af te schrijven van mijn rekening*.

Datum	Handtekening
-------	--------------

* Intrekking van de machtiging is bij eenmalige machtigingen niet mogelijk. Bij verhindering dient u tijdig contact op te nemen met Alumni Relations. Annulering is niet kosteloos.

ZOALS ELK JAAR ORGANISEERT DE RUG OOK IN 2002, VAN 26 MEI TOT EN MET 3 JUNI, WEER EEN SPECIALE ALUMNIREIS. BESTEMMING IS DITMAAL RUSLAND. SAMEN MET DR. SANDER BROUWER (UNIVERSITAIR DOCENT SLAVISCHE TALEN EN CULTUREN) ZAL PROF. DR. JOOST VAN BAAK DE REIS BEGELEIDEN. EEN TERUGBLIK OP ZIJN EERSTE BEZOEK AAN HET LAND VAN COMMUNISME ÉN CULTURELE TRADITIE.

Een land aan de rand van Europa

In 1968 kwam de huidige hoogleraar Slavische talen van de RUG, J. van Baak, voor het eerst in Rusland. De toen derdejaars student Slavische talen uit Groningen trad op als tolk voor een groep Amerikaanse studenten die met studentenreisbureau NBBS het Oostblok bezocht. Van Baak kende de landen waar hij doorkwam alleen uit de boeken. 'We reisden via Praag en Warschau naar Leningrad en Moskou. Het was een onderdompeling in nieuwe ervaringen,' herinnert hij zich. Van Baak bestudeerde het Russisch uit fascinatie voor een land dat zich bevindt aan de rand van Europa. 'Hooft er nu wel bij of niet? Het land heeft iets exotisch. Moskou werd wel het derde Rome genoemd, de erfgenaam van Byzantium. Het land heeft een grote culturele traditie.' Van zijn eerste reis herinnert hij zich nog de Pools-Russische

grens. 'Zwaarbewaakt, met wachttorens en honden. En even verderop een houten triomfboog over het spoor, met hamer en sikkel en de leuze "Leve de communistische partij van de Sovjet-Unie". Heel clichébevestigend.' Maar Moskou omschrijft hij als een echte metropool. 'De stad is ontstaan in de dertiende eeuw en was vanaf de vijftiende eeuw een echt politiek en cultureel centrum.' Uit die periode zijn vooral enkele kerken en natuurlijk de kathedralen van het Kremlin bewaard gebleven. Nu bestaat de stad uit een ring van voornamelijk achttiende- en negentiende-eeuwse gebouwen, met aan de buitenkant de typische Oostblokstijl van de twintigste eeuw.

Tijdens zijn eerste bezoeken aan Moskou viel vooral de grauwhed en het verval op. Sinds de val van het communisme is daar verandering in gekomen. 'De verandering is bijna niet te geloven. Veel oude gebouwen zijn gerestaureerd en hebben letterlijk weer kleur gekregen. Ten koste van de rest van Rusland, dat wel. Buiten Moskou heerst nog het verval. Als je de gemeente Moskou binnenrijdt is het asfalt van de ene op de andere meter keurig vlak en gitzwart.'

René Franssen

De alumnireis naar Rusland is inmiddels volgeboekt. Wilt u informatie over deze of andere alumni-activiteiten van de RUG? Kijk op onze website <http://www.rug.nl> (alumni) of neem contact met ons op: (050) 363 46 84/ alumni@bureau.rug.nl.

Columni: alumnivereniging voor Communicatie- en Informatiewetenschappen

- Oprichtingsjaar: 1996
- Aantal leden: ca. 140
- Contributie: f 30,- per jaar (f 15,- binnen eerste jaar na afstuderen)
- Orgaan: De Columnist

Rondleiding Gasunie 1997

Activiteiten

Columni organiseert meermalen per jaar activiteiten, die uiteenlopen van een excursie naar een museum, een bedrijfsbezoek bij een van de leden tot een avondje stappen in studiestad Groningen. Alle activiteiten zijn erop gericht de leden ruimschoots de gelegenheid te geven met elkaar bij te praten of nader kennis te maken. Doel is eveneens de leden iets nieuws te leren op het vakgebied en hun band met de studie en Groningen te laten behouden. Columni is daarnaast een handig instrument bij het opbouwen van een netwerk.

Dit jaar vierde Columni haar eerste lustrum met een feest voor zowel leden als niet-leden. Zij konden die dag deelnemen aan verschillende workshops over bijzondere communicatie, zoals de communicatie door middel van geuren (op de werkplek, in een vakantiebrochure) en non-verbale communicatie. Ook was er aandacht voor etnomarketing, dat aanligt tegen interculturele communicatie. De dag werd afgesloten met een borrel en een etentje in de Groninger binnenstad.

Overig

Er zijn drie belangrijke media om de banden met de leden aan te halen. Ten eerste is er het blad De Columnist. Hierin staan artikelen over leden, over literatuur, over wat er op de RUG bij Communicatie-wetenschap gebeurt. Verder is er een website, waarop bijvoorbeeld een digitale almanak staat, waarvan de toegang beveiligd is door een password. De leden worden regelmatig opgeroepen om hun gegevens in die almanak te verversen. Zo maken ze het elkaar mogelijk om contact te zoeken met oud-studiegenoten. Daarnaast ontvangen Columni-leden regelmatig e-mail-berichten met oproepen en nieuws. Via die weg is het ook mogelijk om vacatures te verspreiden. Die vacatures zijn sinds kort overigens ook op de website te raadplegen.

Meer informatie

adres: Vakgroep Taal & Communicatie
Telefoon (050) 363 58 58 of 58 71
Fax (050) 363 68 55
e-mail: columni@let.rug.nl
<http://www.columni.org>

Bezoek Grafisch Museum in Groningen

De wereld denkers

Henk J. Huisjes

heeft nodig

DE UNIVERSITEIT MOET TERUG NAAR HAAR WORTELS. ZE MOET WEER ECHTE INTELLECTUELEN OPLEIDEN EN NIET ALLEEN MAAR MENSEN KLAARSTOMEN VOOR DE ARBEIDSMARKT. EMERITUSHOGLERAAR EN VOORMALIG GENEESKUNDE DECAAN H.J. HUISJES DENKT ZELFS AAN EEN SPECIAAL INSTITUUT HIERVOOR. WANT DE WERELD ZIT TE SPRINGEN OM ÉCHTE ALLROUND ACADEMICI.

We leven in een gevaarlijke wereld, vindt de oud-decaan van geneeskunde H.J. Huisjes. Er zijn talloze risico's die de maatschappij bedreigen. Natuurlijk is dat niet nieuw – vulkaanuitbarstingen en aardbevingen zijn er altijd al geweest – maar de gevaren van deze tijd zijn anders. 'Vroeger waren het externe gevaren. Een aardbeving overkomt je. Maar nu worden veel gevaren veroorzaakt door de technische ontwikkelingen van de maatschappij.' De aantasting van de ozonlaag, bio-terrorisme, nucleair afval en ga nog maar even door. Het zijn wat sociologen "interne risico's" noemen: gevaren die we direct of indirect zelf veroorzaakt hebben.'

Huisjes ziet om zich heen een maatschappij in crisis. De gevaren zijn enorm en de politiek komt er niet uit: bij klimaatconferenties wordt alleen geharrewaard en uiteindelijk komt er hoogstens een halfslachtige verklaring. Toch zijn de meeste mensen niet in paniek. 'Een vreemde opstelling,' vindt de emeritus hoogleraar. Want ook de aanslag op het World Trade Center of de oorlog in Afghanistan, zijn dergelijke interne risico's. 'Al was het maar dat zonder het technologische hoogstandje van een vliegtuig niets van dit alles had kunnen gebeuren.' Maar ondanks alle verhalen die in de kranten verschijnen over de crisis, horen we niets over deze diepere achtergronden. 'Zelfs niet in het NRC.' De oud-decaan ziet ook grote problemen die voortkomen uit de hang naar economische groei. Die is desastreus voor de wereld,

denkt hij. 'Ik ben misschien een pessimist,' glimlacht Huisjes, 'maar ik zie de toekomst vrij zorgelijk in. Er zijn steeds meer van deze interne risico's. De vraag is dan: wat doen we eraan. Of: wat kan de universiteit eraan doen?'

Masterclass

Die vraag stelde Huisjes ook in zijn afscheidsrede als hoogleraar aan de RUG. En hij kwam ook met een antwoord: de universiteit moet – net als vroeger – intellectuelen opleiden:

hooggekwalificeerde allround denkers. 'Dan bedoel ik mensen die over de grenzen van hun vakgebied heen kunnen kijken, die zelfstandig kunnen denken. Het is heel belangrijk dat zulke mensen deelnemen aan het publieke debat.'

Ook over de manier waarop dat moet gebeuren, heeft Huisjes al ideeën. Hij pleit voor de oprichting van een zogenaamde Risk Society Masterclass. Jaarlijks zouden daar dertig studenten vanuit alle faculteiten kunnen beginnen. Het zouden absolute toppers moeten zijn. Studenten die op de middelbare school hoge cijfers haalden, die binnen hun vervolgstudie excelleerden. En die studenten zouden dan een jaar lang een programma moeten volgen dat bestaat uit filosofie, wetenschappsjournalistiek, 'best books', economische vakken enzovoort. Ze zouden begeleid moeten worden door topdocenten. Mensen die zowel op het wetenschappelijke vlak, als in het onderwijs hun sporen verdiend hebben. 'Je zou het kunnen zien als een soort masters in algemene vorm. Daarmee kun je intellectuelen kweken die kunnen, maar ook willen deelnemen aan het publieke debat. Die hun mening kunnen geven over zaken buiten hun vakgebied en daarmee naar buiten treden.'

Huisjes lanceerde zijn idee tijdens zijn afscheidsrede, maar hij beschouwt zijn Risk Society Masterclass niet als een proefballon, maar als een concreet voorstel. Het instituut moet er gewoon komen, vindt hij. 'Ik heb weinig boodschap aan beletsels, die zijn er altijd. Je moet er gewoon mee beginnen, als experiment, en kijken wat ervan komt. Als je eerst een landelijke commissie gaat instellen die de mogelijkheden gaat onderzoeken... nou dan weet je zeker dat er niets gebeurt.'

Zo ging het immers ook met Huisjes' andere geesteskind: het probleemgestuurde onderwijs C2000 bij geneeskunde. Ook zo'n programma waar hij gewoon mee begon, zonder al te uitgebreide onderzoeken. Huisjes was van mening dat het onderwijs op de schop moest en al snel scoorde de RUG hoog met het nieuwe onderwijs.

Investeren

Er is nog een overeenkomst, denkt Huisjes. Het investeren in mensen. De Risk Society Masterclass zou moeten investeren in studenten, desnoods op eigen risico. Zo was het ook bij C2000. 'Je kunt met studenten een heleboel,' denkt Huisjes. 'Als je ze een aardig programma aanbiedt, krijg je heel snel effect.'

Maar waar C2000 bedoeld is voor alle geneeskundestudenten, mikt Huisjes voor het Risk Society Masterclass op de excellente toplaag. 'We zitten niet te wachten op goedwillende amateurs. De problemen waar we mee te maken hebben zijn heel complex. Daar moeten op een hoog intellectueel niveau vragen bij gesteld worden.'

En moeten deze intellectuelen de wereldproblematiek dan gaan oplossen? Huisjes is niet zo naïef dat hij dat verwacht. 'Natuurlijk niet. De problemen zijn enorm groot en dat los je niet zomaar op. Maar dat is mijn insteek ook niet. De vraag is, wat kan de universiteit doen om te helpen. En de universiteit kan doen waar ze goed in is. Intellectuelen opleiden.'

Christien Boomsma

‘De werkelijkheid is niet meer zoals toen, of de herinnering komt niet meer overeen met de werkelijkheid.’

Behalve emeritus hoogleraar en oud-decaan is Henk Huisjes voorzitter van de Medische Alumnivereniging Antonius Deusing. Op initiatief van Antonius Deusing zijn de afgelopen herfst ruim 2.600 adressen achterhaald van oud-studenten Medische Wetenschappen. Deze alumni krijgen Broerstraat 5 waarschijnlijk voor het eerst toegezonden. Voor hen, maar ook voor alle andere alumni, een korte reflectie van Huisjes over het ‘mijn Universiteit’-gevoel.

Een stem in het kapittel

De literatuur is vol van memoires en herinneringen. Ze zijn verbonden met plaatsen, ontmoetingen, gebeurtenissen en al of niet betrouwbaar. Mensen hebben de neiging terug te gaan naar de plaatsen of personen van hun herinnering. Zoals bekend loopt dat meestal uit op een teleurstelling. De werkelijkheid is niet meer zoals toen, of de herinnering komt niet meer overeen met de werkelijkheid. Terug naar vroeger is gewoonlijk niet verstandig.

Helaas, daar verdwijnt een belangrijke grondslag voor een levendig alumniwezen. Het is niet doeltreffend de binding met de universiteit of de faculteit waar je werd opgeleid uitsluitend te baseren op het beeld dat je van vroeger hebt. Het kan natuurlijk bijzonder aardig zijn vrienden van toen te ontmoeten. Een alumni-organisatie kan daarin behulpzaam zijn. Maar de echte verbondenheid met je *alma mater*, je ‘milde voedstermoeder’, heeft een andere basis nodig.

Die basis is het gevoel van ‘mijn universiteit’, ‘mijn faculteit’. Dat gevoel is in Nederland in tegenstelling tot in Amerika niet sterk ontwikkeld. Toch hebben universiteiten grote behoefte aan zo’n netwerk van supporters. Ze investeren daarin. Een van de redenen is dat de competitie tussen universiteiten en ook die tussen faculteiten toeneemt. De universiteit moet alles doen, niet alleen om de kwaliteit van onderzoek en onderwijs te optimaliseren, maar ook om haar positie in de maatschappij zo sterk mogelijk te maken. Steun van alumni daarbij is waardevol. En als de universiteit tekortschiet zou een goed functionerende alumni-organisatie, wijd vertakt in de samenleving, haar stem moeten verheffen...

Henk J. Huisjes,
voorzitter Medische Alumnivereniging Antonius Deusing

GRONINGEN. UNIVERSITEIT. MAAR OOK TALLOZE STRATEN, HUIZEN, BRUGGEN, PLEINEN MET EVEN ZOVEEL HERINNERINGEN DAARAAN VAST. BEKENDE OUD-RUGSTUDENTEN VERTELLEN OVER HUN SPECIALE PLEK.

Catherine Keyl (55)
tv-personality, studeerde Frans tussen 1965 en 1970.
Plek: Vismarkt, waar ze op de kermis straalbezopen in de botsautootjes stapte.

‘Ik studeerde Frans en was lid van Unitas. Maar ik had een vriendinnetje dat bij Vera was. Vera was een christelijke vereniging, dat vond ik maar een truttige boel. Zij zei dat dat nogal meeviel. Ik zei: Laat maar zien dan. Op die bewuste avond kreeg ik een rondleiding door het Verapand in de Oosterstraat. We vonden een kelder met hele mooie dure wijnen en ik vond dat die dan ook maar geproefd moesten worden. Dat hebben we uitgebreid gedaan. Het was een hele leuke avond. Om half negen de volgende ochtend rolden we bij Vera de kroeg uit. Met een heel stel liepen we door de stad, over de Vismarkt. Ze waren de kermis aan het opbouwen. De man van de botsautootjes vroeg of ik het eerste rondje wilde maken, dat zou geluk brengen. Ik was niet zo helder

meer en zei ja. Nou ik weet niet of jij wel eens met een zatte kop in de botsautootjes hebt gezeten, maar ziek dat ik werd, ziek! Bij elke klap werd ik beroerder. Ik weet niet meer hoe ik uiteindelijk mijn kamer in de Folkingestraat heb bereikt. Mijn studie heb ik niet afgemaakt. Ik moest nog één tentamen. Maar ik had al zoveel leuk werk in Hilversum dat ik dat heb laten zitten. En ik ben erg blij dat ik geen lerars Frans heb hoeven worden, iets waar mijn vader héél anders over dacht.’

Ellis Ellenbroek

Een excellente leer- en werkomgeving

'DE HEMEL OP AARDE VESTIGEN HEEFT ALTIJD GELEID TOT DE HEL,' IS EEN BEKENDE UITSPRAAK VAN KARL POPPER. OF ZOU HET WEL MOGELIJK ZIJN OM OP DE WERKPLEK DE MOTIVATIE VOOR INDIVIDUEEL EN MET ELKAAR LEREN TE VERHOGEN TENEINDE GEMEENSCHAPPELIJKE DOELEN BETER, EERDER, GOEDKOPER, MAKKELIJKER, INNOVATIEVER OF PLEZIERIGER TE BEREIKEN? ALIJD VERVOORN PAREERT DE STELLING VAN POPPER WAAR HET GAAT OM EEN KENNISVRIENDELIJKE ORGANISATIE.

COMPETENTIES: LENIGE CONSTRUCTIES

'De trainster had het geluk over twee zeer getalenteerde zwemmers uit een gezin te beschikken: een broer en een zus. Beiden wonnen met gemak de Nederlandse kampioenschappen in hun leeftijds-categorie. Het meisje deed dit echter met aanzienlijk minder trainingsarbeid. Ze was een dermate avondmens dat ze de zwemtrainingen in de vroege ochtend niet kon opbrengen. Uiteindelijk is ze om die reden gestopt met zwemmen. De jongen ging door, nam deel aan drie Olympische Spelen en was daar veelvuldig finalist. In een interview liet de trainster zich nadien ontvallen dat in haar optiek aan het meisje een nog groter talent verloren was gegaan door de onmogelijke trainingstijden. De jongen, inmiddels volwassen, weerlegde deze uitspraak. Hij vond dat hij het meest talentvol was. Zijn mening luidt dat zwemtalent niet alleen bepaald wordt door technische en fysieke componenten, maar dat ook het kunnen en willen opstaan er onderdeel van uitmaakt (Uit: Sportieve Casuïstiek van Alijd Vervoorn).'

Alijd heeft twee postdoctorale leergangen bij de Academie voor Management gevolgd: Opleidingsadviseur en HR-Strateeg. Ter afsluiting van de laatste leergang heeft zij een boeiend helder werkstuk geschreven, getiteld Sportieve Casuïstiek. Hierin werkt ze een denklijn over competentieontwikkeling uit. Het model dat ze heeft ontwikkeld gebruikt ze in haar eigen praktijk. Ook andere adviseurs kan het houvast bieden bij het helpen oplossen van HR(D)-vraagstukken. Als zelfstandig ondernemer adviseert Alijd onder andere sportbonden en onderwijsinstellingen bij het opleiden van competent sportkader. Ook is ze bezig haar model verder uit te werken tot een boek. Studiegenoten uit de achtste editie van de leergang HR-Strateeg hebben al gevraagd om een exemplaar. Hieronder komt de inhoud in het kort aan bod. Bij het onderwerp 'competenties' blijkt een behoorlijke variatie te bestaan in definities. Een wezenlijk verschil is het al dan niet opnemen van 'diepere lagen', die bestaan uit attitudes en persoonlijke eigenschappen. Juist deze lagen zijn van invloed op de intentie van het handelen. Competenties zijn

het geïntegreerde geheel van kennis, vaardigheden, attitudes en persoonlijke eigenschappen van een individu, dat in een bepaalde context leidt tot succesvol presteren. Kennis en vaardigheden op zich zijn dus geen competenties. Persoonlijke eigenschappen zijn moeilijk tot niet veranderbaar. Door ze onderdeel te laten uitmaken van competenties moet er ook wat mee gebeuren bij competentieontwikkeling!

Olympische Spelen

Uit de definitie blijkt dat de context van invloed is op (het niveau van) de competentie. Het ontwikkelen van een competentie geschiedt daarom bij voorkeur in de betreffende context. Het lastige is echter dat dat niet altijd mogelijk is. Denk maar aan de context die 'Olympische Spelen' heet. Weinig sporters krijgen de gelegenheid om te 'leren' tijdens de Spelen. Toch zou het gezien de denklijn winst moeten opleveren. Wanneer flankerend verschillende 'leerbegeleiders' zich inzetten voor de topsporter, kunnen de Olympische Spelen zelfs betiteld worden als een excellente leer- en werkomgeving.

Leercirkels

Onbewust, maar daarom niet minder krachtig leren vindt plaats door te participeren in een excellente leer- en werkomgeving. Door op het handelen in die omgeving te reflecteren ontstaat bovendien een bewust leerproces. De reflectie prikkelt de behoefte aan aan-

Alijd Vervoorn in New York (vóór 11-9-2001...)

vullende informatie. Met die informatie kan men weer verder met oefenen en uitproberen in de praktijk (cyclus van Kolb). Door het continu doorlopen van dergelijke leercirkels nemen kennis en vaardigheden toe, vormen zich attitudes en ontstaat er een beter zicht op de persoonlijke eigenschappen. Of anders gezegd: de leercirkel ondersteunt de ontwikkeling van competenties.

Teamwork

Hoewel de lerende in hoge mate het eigen leerproces bepaalt, vraagt de leercirkel tevens om 'hulp' van leerbegeleiders. Leerbegeleiders vervullen hierbij verschillende rollen. Zo zet de 'vragensteller' (coach) de lerende aan tot denken over vakinhoudelijke aspecten en persoonlijke ontwikkeling. De 'kennisleverancier' (specialist) is een bron van informatie voor de lerende. Dan heb je de 'vaardigheidstrainer' (trainer) en de 'praktijkarrangeur' (manager). De laatst genoemde zorgt ervoor dat leer- en werkomgeving optimaal is. Alle leerbegeleiders vervullen tevens een voorbeeldfunctie. In de optiek van Alijd moeten de rollen door meer personen worden vertolkt. De combinatie van coach en manager wijst ze af. In de topsport is het heel normaal dat er meerdere personen deel uitmaken van het begeleidingsteam. Ook binnen beroeps- en bedrijfsopleidingen biedt het werken met begeleidingsteams perspectief. Alijd wijst nogmaals op de noodzakelijke actieve inbreng van de

lerende in het leerproces en daarmee in het team.

HR-Strateeg

De HR-Strateeg zorgt ervoor dat de leercirkels of, zo men wil, de teams in de organisatie niet geïsoleerd opereren, maar op elkaar en de omgeving zijn afgestemd. Voor het schakelen van leercirkels is een cultuur nodig waarin leren onderdeel van het werk uitmaakt. In een dergelijke cultuur is het mogelijk en zelfs wenselijk dat iemand in het ene team de rol van een leerbegeleider vervult en tegelijkertijd in een ander team actief is als lerende. Door het arrangeren van slimme combinaties beïnvloedt de HR-Strateeg niet alleen de ontwikkeling van individuele maar ook van collectieve competenties.

Tactisch concept

Het tactisch concept, de schakeling tussen de verschillende teams, kan ingezet worden voor het realiseren van verschillende doelen. Zo kunnen tijdig benodigde en nieuwe competenties ontwikkeld worden. Het concept kan ook aangewend worden voor het inrichten van wat Matthieu Weggeman een 'kennisvriendelijke organisatie' noemt. Het concept is er dan opgericht om 'de motivatie voor het individueel en met elkaar leren te verhogen teneinde gemeenschappelijke doelen beter, eerder, goedkoper, makkelijker, innovatiever of plezieriger te bereiken'.

Voor feedback, informatie en

sparring houdt Alijd zich van harte aanbevolen:
alijd.vervoorn.sec@wxs.nl met
c.c.naar enkelaar@aog.nl.

Afgestudeerden AOG

- Business Strategy 3**
P.J.A.A. de Bruijn • Fortis Bank Nederland
A.C. Buis • Thuiszorg Rotterdam
M.J. Edzes-Posthumus • Compagniest Banket
J.L.M. van Esbroeck • Rabobank Roosendaal
H.G. Fuchs • Maas Shipstores BV
M.L.H. Geurten • Dis Holding B.V. (certificaat)
J.P.J. Gijsberts • Novo Nordisk Farma BV
M.J.C. Hoek • Ernst & Young
J.J. Jonkman • Arrondissement Arnhem
R.A. Meier Mattern • Duni Benelux B.V. (certificaat)
T.B. de Ruyter • Essent Energie Friesland BV
G. Schilstra • Coöperatieve ACM
B. Schotpoort • Eiffel
J. Schuttert • ACM
P.P.M. Wagener • Nefit Buderus BV
- Facility Management 7 (Mastertraject)**
J.B. Bolsenbroek • ATO B.V.
M.A.P.A. de Bruijn • Franciscus Ziekenhuis
R.G. Bruins • Gemeente Spijkenisse
H.A. Kamst • OZ Zorgverzekeringen
A.G.J.F. van de Laar • Stichting Ziekenhuizen Noord-Limburg
A.F.G. Oude Lansink • De Magneet
J.M.J. Tijmsmans • Deventer Ziekenhuis
A. Visser • Interpay Nederland BV
- Facility Management 8 (Basis)**
H.W. van Buijtene • Zonnehuizen Veldheim & Stenia
E. van Dijk • Belastingdienst/Centrum voor Facilitaire Dienstverlening
R.W. Elverding • ABN AMRO - Corporate Clients/ Insurance Brokerage
J.E.P.C. van Gils • GG&GD Amsterdam
Ing. J.J. Haring • Luchtverkeersleiding Afd. FZ
C. Henzen • NS Facility Services
M.H. Kurstjens • ING
M.F. Linders • ABN-AMRO Bank N.V.
J. van der Mark • GGZ Meerkanten
G.B.M. Nieland • Rabofacet BV
E.J. van Oosterom • Stichting Westerhout
R. Tanis • Politieregio Amsterdam-Amstelland
H.M.A.J. Trum • Belastingdienst Centrum voor Facilitaire Dienstverlening
H.R. Varkevisser • Centrum Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel (CAOP)
- Strategische marketing van diensten 7**
J.T.B. Bos • ABN AMRO Bank NV
F.G. Campfens • NUON Monitoring
G.J. Disberg • Gemeente Almelo
A. Griekspoor-Verdurmen • Start Uitzendbureau
M.J.L.M. Gubbels • FHG Bank
N.P. de Jong KPN • Bedrijfscommunicatie
G.J. Koelke • Univé OBM Hooogeveen
J.J.R. Kruisweg • Atos Origin Nederland BV
J.J.M. Kuijlaars • BN/De Stem
J.J. Lindeboom • Delta Lloyd Verzekeringsgroep NV
V. van der Meijden • KPN Mobiel Nederland
I.A. Nijhuis • Fortis Investment Management
M.A. Oostindie • TNO Arbeid
G.S. van der Ploeg • Achmea P&O
J. Rouwenhorst • Interpolis N.V.

A.E. Stiemer • TNT Post Groep
A.G. Wever • VOS/ABB

E-Business 1

Drs. P.W. Idema • Noordelijke Dagblad Combinatie (certificaat)
Ing. R. Lakmaker • Zoom-Bim BV (certificaat)
J.P. Niemeijer • Proteq Verzekeringen Beheer NV (certificaat)
F. Dijkstra • KPN Telecom BV (certificaat)
Drs. B.J.H. Teuwsen • PTT Post BV
Drs. B.N. Smith • VEV Holding BV
Drs. P.W.A. van Duren • ZAO Zorgverzekeraar
Drs. W.C.M. Oud
Ing. P.W. van Gent • BASF Nederland BV
J.W.A.M. Langenberg • Langenberg Geldzaken
N.J.M. Hoekstra • Alcyone Consultancy
Drs. R.L. Imhoff • FBTO
S.J.M. Spaapen • Staff Planning Nederland BV
T.M.M. Mentink • Sterpolis Verzekeringen
A.C.J. van Duijvenvoorde • Stedeling Holland BV
Drs. J.A. Popken • KPN Telecom
Drs. M.J.A. Tijssen-Koole • Technische Unie BV

Gediplomeerden eerste editie van de leergang E-Business. Onder van links naar rechts: Bas Spaapen, Björn Teuwsen, Hans Ruinemans (kerndocent), Rob Imhoff, Theo Mentink en Jos Langenberg. Boven van links naar rechts: Pieter van Gent, Willem Oud, Klaas Hoekstra, Robert Dijkstra, Anneke van Duijvenvoorde, Peter van Duren, Marie-José Tijssen-Koole en Peter Idema.

De education permanente van Peter van den Klinkenberg

IN SERIES VAN VIJF AVONDCOLLEGES BESPREKEN DOCENTEN VANUIT DE WETENSCHAP EN DE PRAKTIJK TRENDS IN DE MANAGEMENTLITERATUUR. DE THEMA'S ZIJN STRATEGISCH LEIDERSCHAP, VERANDERMANAGEMENT EN MANAGEMENT EN INTUÏTIE. DAARNAAST ORGANISEERT DE ACADEMIE VOOR ONDERNEMERSCHAP 'MEET THE EXPERTS', ONTMOETINGEN MET AUTEURS VAN BELANGRIJKE BOEKEN.

Peter van den Klinkenberg

Academie voor Ondernemerschap

Peter van den Klinkenberg is adjunct directeur Business Performance & Risk management bij CMG Diensten B.V. Hij heeft de afgelopen vijf jaar meer dan tien producten van de Academie voor Ondernemerschap gevolgd. Als geen ander is hij 'bij de tijd', door bijscholing in voor- en najaar. Wat is de toegevoegde waarde van inzicht in managementliteratuur?

Van den Klinkenberg: 'Ik ben begonnen met het Veranderingsmanagement Forum en ik heb dat forum later nog een keer gevolgd. Er wordt natuurlijk veel gepubliceerd op dit gebied, met als gevolg dat bij ieder forum andere boe-

ken worden behandeld. De ontmoeting en discussie met allerlei mensen en docenten met een open geest was voor mij heel waardevol. Bij het Management en Intuïtie Forum reflecteer je op je eigen effectiviteit en welbevinden. Je krijgt inzicht in de motieven waarom welke drempels niet worden genomen. Door zelfanalyse kun je jezelf en je medewerkers stimuleren tot een betere en reëlere inschatting van mogelijkheden: wat je er actueel mee kunt doen en voor de toekomst kunt ontwikkelen. Daardoor kun je gericht leren. Vroeger was dit toch vooral een geitenwollensokken-aangelegenheid. Mijn zoon die bezig is met bedrijfskunde zegt bijvoorbeeld tegen mij: 'Zo, heeft de ouwe ook wat geleerd.'

Tegenwoordig is kijken naar professionele rolprofielen en persoonlijke ontwikkelingsplannen vaak meer vanzelfsprekend. Bij het ICT Forum was juist de bedrijfskundige invalshoek interessant voor mij en de visie op Business en ICT alignment. De Meet the Experts-bijeenkomsten zijn mij bijgebleven door de combinatie van getalenteerd schrijven en spreken als docent. Ik herinner me inspirerende discussies met bijvoorbeeld Arnold Cornelis en Leo van der Burg. Ook door de studieadviezen van de Academie heb ik mijn keuzes zo kunnen maken dat deze samenvielen met de bedrijfsontwikkelingen.

Momenteel volg ik de postdoctorale leergang Human Core Business bij de

Academie. Deze leergang helpt mij met het gericht "matchen" van klantvraag en menselijke kwaliteiten. Dit proces wordt bekeken vanuit de optiek van marketing en human resources. Waarop wil je buiten presteren? Wat kun je van binnen uit bieden? Het antwoord op deze vragen heeft grote invloed op de manier van leren en professionaliseren. Dat is de basis voor je onderscheidend vermogen in de kenniseconomie. *Dus jij denkt dat je dienstverlener bent?* zal de titel van mijn werkstuk zijn ter afsluiting van de leergang. Daarmee is het een vervolg op het werkstuk van mijn collega Evelyn Lindeman, adjunct directeur van CMG

Noord Nederland, die de vorige editie van deze leergang heeft gevolgd.'

Harriet Enkelaar

Activiteiten in het voorjaar 2002:

- *Veranderingsmanagement Forum* start in maart 2002 in: Amsterdam, Utrecht, Rotterdam, Groningen en Eindhoven.
- *Management en Intuïtie Forum* start in mei 2002 in: Amsterdam, Apeldoorn, Utrecht, Rotterdam, Groningen en Eindhoven.

- *Strategisch Leiderschap* start in april 2002 in: Groningen, Amsterdam, Utrecht, Rotterdam en Eindhoven.
- *Praktisch Financieel Management* start in april 2002 in: Amsterdam, Apeldoorn, Utrecht, Rotterdam, Groningen, Eindhoven en Zwolle.
- *Meet the Expert* Lenette Schuijt 'Met Ziel en Zakelijkheid' op 23 mei te Utrecht.

Meer informatie: Studieadviescentrum, tel (050) 316 21 11
Internet: www.academievoorondernemerschap.nl
E-mail: avo-rug@aog.nl

Leergang voor een veranderende overheid

Hoe bereid je ambtenaren voor op de vele veranderingen bij de overheid en in de maatschappij? De gemeente Emmen zoekt samen met de Academie voor Management het antwoord in een leergang op maat.

Erik Faber is coördinator van het cluster Organisatie & Personeel van de gemeente Emmen. Zijn cluster O&P (de volgorde van de woorden geeft aan dat het de organisatie is die de doelen moet verwezenlijken) is verantwoordelijk voor de strategische beleidsontwikkeling. 'De nieuwe opleiding', aldus Faber, 'is nodig omdat de gemeente Emmen als gevolg van demografische factoren te maken krijgt met een sterk veranderend personeelsbestand. In de komende jaren zullen zo'n 250 ambtenaren vertrekken, op een totaal van 1200. Dat is een grote adering en betekent dat veel kennis in korte tijd verloren gaat. Daarom willen we bestaand talent, dat nu al bij de gemeente werkt, op een hoger niveau brengen, maar tevens nieuwelingen uit markt vissen.'

E = K x A

'Behalve een dreigend schaarste aan geschikt personeel zijn er andere aanleidingen voor de leergang Verandermanagement,' legt Faber uit. 'We willen medewerkers met een totaal overzicht, die breed inzetbaar zijn en niet in disciplines verkokerd zijn. Het grote-stedenbeleid berust op drie pijlers: een sociale, een economische en een financiële. Tot nu toe was beleidsontwikkeling vaak gefragmenteerd. We willen dat integraal maken, met meer samenhang en daardoor een sterker effect... Bovendien gaat Nederland op gemeentelijk niveau over van een monistisch naar duaal stelsel. College van B&W en gemeenteraad worden gesplitst, waardoor beleidsontwikkeling en -uitvoering meer uit

elkaar gaan lopen. Dat betekent dat er hogere eisen gesteld worden aan het ambtelijk apparaat dat de collegeleden ondersteunt. Een formule die je vaak hoort als het gaat om overheidsbeleid gaat als volgt: $E = K \times A$. Dat wil zeggen dat het 'Effect' het product is van 'Kwaliteit' en 'Acceptatie van het beleid'. Kijk, het kan zijn dat op zich goed beleid (score 10) matig aanvaard wordt door het publiek (zeg 2). Het heeft dan een lager effect dan slecht beleid (kwaliteit 5) dat breed geaccepteerd wordt (met een 8). Het is de kunst bij het ontwikkelen van overheidsbeleid in te zoomen zowel op de kwaliteit als op het vermogen het beleid uit te dragen.'

Geen schaatsdiploma

Waarom heeft Emmen ervoor gekozen met de RUG samen te werken? Faber: 'Het bestaande opleidingsaanbod van onderwijsinstellingen voorzag niet in onze behoefte. We kwamen tot de conclusie dat we zelf iets moesten bedenken, maar daarbij hadden we een partner nodig. Zo kwamen we bij de Academie voor Management van de RUG terecht, omdat haar filosofie ons erg aansprak. Namelijk, dat het er niet alleen om gaat vaardigheden aan te leren en kennis op te doen, maar meer nog om inzicht te verwerven. Vaardigheden verleer je en kennis ver gaat, maar inzichten veranderen je en beklijven. Daarin investeren is wezenlijk. Ook wilden we de opleiding niet vrijblijvend houden. Geslaagde cursisten krijgen een officieel erkend postdoctoraal diploma van de Rijksuniversiteit Groningen. De opleiding, die nog in ontwikkeling is, bestaat uit zeven modules, die als het ware de grove beleids-cyclus doorlopen van begin tot eind. Andere gemeenten kunnen na de pilot instromen. Graag zelfs.'

Oraties en afscheidscolleges

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

8 januari: oratie prof.dr. J.M. van der Hulst. Leeropdracht: (extra)galactische radio/millimeter sterrenkunde.

5 februari: oratie prof.dr. C.H.R. Heip. Leeropdracht: estuariene ecologie.

19 maart: afscheidscollege prof.dr. T.S. van Albada. Leeropdracht: sterrenkunde.

RECHTSGELEERDHEID

15 januari: oratie prof.dr. D.W. Bruil. Leeropdracht: agrarisch recht.

MEDISCHE WETENSCHAPPEN

22 januari: oratie prof.dr. J.W. Groothoff. Leeropdracht: arbeid en gezondheid, in het bijzonder met betrekking tot chronisch zieken en arbeidsongeschiktheid.

12 februari: oratie prof.dr. E. Vellenga. Leeropdracht: hematologie, i.h.b. de fundamentele hematologie.

12 maart: oratie prof.dr. R.J. Ploeg. Leeropdracht: transplantatiegeneeskunde, i.h.b. de transplantatiechirurgie.

PPSW

29 januari: oratie mw. prof.dr. J. Plantenga. Leeropdracht: sociaal-economische aspecten van kinderopvang.

BEDRIJFSKUNDE

19 februari: oratie prof.dr. N.M. Wijnberg. Leeropdracht: industriële economie en organisatie.

LETTEREN

26 februari: oratie prof.dr. P.A.J. Attema. Leeropdracht: klassieke en mediterrane archeologie.

5 maart: oratie prof.dr. S.J.H. Reker. Leeropdracht: Groninger taal en cultuur.

26 maart: oratie prof.dr. M.G.J. Duyvendak. Leeropdracht: regionale geschiedenis, i.h.b. van de veranderingsprocessen in de agrarische samenleving van Noordelijk Nederland.

Wijzigingen voorbehouden. Afscheidscolleges beginnen om 16.00 uur, oraties om 16.15 uur. Inlichtingen: mw. I. Sibers, tel. (050) 363 52 90.

Reünie alumni scheikunde

Reünie oud-scheikundestudenten Groningen op 31 mei 2002 in het kader van het zevende lustrum van studievereniging De Chemische Binding. Programma en aanmelding via

www.chemisch-binding.nl/reunie of via e-mail: reunie@chemisch-binding.nl

Vijftig jaar Fries in Groningen

Van links naar rechts: Munske, Reitsma en Hoekema

Vijftig jaar geleden studeerde Teake Hoekema (78) als eerste student Fries af aan de Rijksuniversiteit Groningen. De medewerkers van het Fries Instituut van de RUG vierden dit jubileum op 9 november 2001 met een feestelijke herdenkingsbijeenkomst, met maar liefst circa 140 gasten. Naast lezingen, toespraken, drank en

muziek werd het eerste exemplaar van het *Handbuch des Friesischen/Handbook of Frisian* aangeboden aan Liefke Reitsma door eindredacteur prof.dr. H.H. Munske. Reitsma is de jongste doctorandus Fries; zij heeft nu een aanstelling als aio. Het handboek is het eerste systematische en totale overzicht van de Frisistiek, van Runengetuigenissen tot het Fries als Europese minderheidstaal. Centraal staan de West-, Oost- en Noord-Friese dialecten in Nederland en Duitsland, de West-Friese standaardtaal, de Friese taal- en literatuurgeschiedenis en het oud-Fries in de Middeleeuwen. Inleidende artikelen geven uitvoerige informatie over de huidige onderzoeksinstituten en -activiteiten en over de praktijk. In 79 artikelen van 45 auteurs, onder wie alle medewerkers van het Fries Instituut, geeft dit handboek een compleet overzicht en bouwt tegelijkertijd contacten uit met aanverwante vakgebieden.

Literatuurlezingen

In de komende maanden vindt het vervolg van de lezingenreeks *Spraakmakende Boeken* plaats. Deze literatuurlezingen zijn bestemd voor een breed publiek. De organisatie ligt bij de Faculteit der Letteren. Het is overigens niet noodzakelijk het besproken boek gelezen te hebben om plezier te beleven aan de avond. De volgende boeken staan op het programma:

Op 24 januari 2002

houdt dr. Jolanta Jastrzebska een lezing over *Gloed* van Sándor Marai.

Op 28 februari 2002

houden prof.dr. Helen Wilcox en drs. Antoinette Schaepman een lezing over *Verwante stemmen* van Vikram Seth.

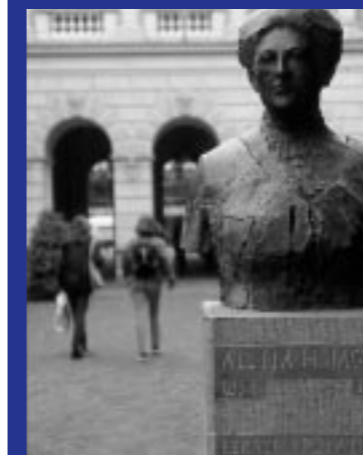
Op 28 maart 2002

houdt dr. Sandra van Voorst een lezing over *Spijkerschrift* van Kader Abdollah.

De lezingen vinden steeds plaats op donderdagavond van 20.00–22.00 uur in de Offerhauszaal van het Academiegebouw. De toegang is gratis. Meer informatie: tel. (050) 363 59 33.

Aletta Jacobsprijs 2002

De Rijksuniversiteit Groningen heeft de Aletta Jacobsprijs 2002 toegekend aan drs. Hedy d'Ancona. Zij krijgt deze prijs wegens haar belangrijke bijdrage aan de vrouwenemancipatie in binnen- en buitenland. In diverse functies, onder meer als minister, staatssecretaris en parlamentslid, heeft zij zich ingespannen voor de verbetering van de positie van de vrouw. Verder heeft zij mede de aanzet gegeven tot de tweede feministische golf in de jaren zestig. D'Ancona zal de prijs in ontvangst nemen op woensdag 6 maart 2002. De Aletta Jacobsprijs wordt om de twee jaar toegekend aan een academische opgeleide vrouw die zowel een voortrekkersrol vervult op het gebied van emancipatie. Ook dient de laureaat een voorbeeldfunctie te bekleden, bij voorkeur op een voor vrouwen niet-traditionele plaats. De prijs bestaat uit een bedrag van tienduizend gulden en een oorkonde. De prijs werd voor het eerst uitgereikt in 1990 aan M. Bruyn-Hundt. Daarna volgden G. Lycklama à Nijeholt (1992), L. Brandt Corstius (1994), J. Goldschmidt (1996), G. Kleiverda (1998) en H. Verwey-Jonker (2000). De prijs is genoemd naar Aletta Henriëtte Jacobs (1854–1929), geboren te Sappemeer. In Nederland was zij de eerste vrouw die aan een universiteit (de RUG) studeerde en als arts een praktijk voerde. Zij stond aan de wieg van de eerste feministische golf en zette zich onder meer in voor vrouwelijk kiesrecht. Bij het Harmoniegebouw van de Rijksuniversiteit Groningen staat een borstbeeld van Aletta Jacobs, dat in 1990 onthuld werd door Hedy d'Ancona, toen in haar functie als minister.

In the air!

Relatiebeheer en fondswerving horen bij de RUG. De campagne gaat in januari haar derde jaar in. De lijst van projecten waarvoor middelen zijn gevonden, groeit gestaag. Steeds meer mensen en organisaties die iets willen, weten de weg naar het Ubbo Emmius Fonds te vinden. Degenen die vroeger in Groningen hebben gestudeerd, genieten van de hernieuwde relatie met hun alma mater en met de stad. Ik werd mij van deze verworvenheden extra sterk bewust, toen ik onlangs te gast was aan de Universiteit Maastricht. Een groep pioniers aldaar had een studie van relatiebeheer en fondswerving gemaakt en wilde van de RUG weten wat zoal belangrijke leerervaringen voor haar zijn geweest. Ik genoot van de alerte en gretige wijze waarop men zich laafde aan onze inzichten. Vervolgens ontstond bij de deelnemers al snel het besef dat hun uitstekende mogelijkheden en kansen ter beschikking staan. Ongetwijfeld gaat de Universiteit Maastricht zich voegen bij de fondswervende universiteiten. Hierdoor gaat zij mede bijdragen aan het rijp maken van academisch Nederland om iets met en voor hun universiteiten te doen. Zo ontstaat in Nederland een beweging die de universiteiten in de Verenigde Staten al vele jaren kennen. Een beweging, niet als kopie van Amerika, maar als resultante van een eigen ontwikkelingspad. De RUG is er trots op dat zij hieraan haar steentje bijdraagt.

Geert Sanders

Ubbo Emmius Fonds

Postbus 72

9700 AB Groningen

Telefoon (050) 363 75 95

ubbo.emmius.fonds@bureau.rug.nl

Publicaties

Een spiegel der wetenschap

Tweehonderd jaar Koninklijk Natuurkundig Genootschap te Groningen. Profiel Uitgeverij Bedum, 2001.

Dit boek is een bundeling van 120 rijk geïllustreerde artikelen over ontwikkelingen, gebeurtenissen en personen in de sterrenkunde, natuurkunde, scheikunde, biologie, medische wetenschappen en aardwetenschappen sinds 1800, ingedeeld per decennium.

ISBN 90-5294-220-X
Gebonden, 276 pagina's, full colour
Prijs f 39,50 (€ 17,92)

Excellence in focus - Images of the University of Groningen.

Interne en Externe Betrekkingen Rijksuniversiteit Groningen 2001.

Hoe ziet de RUG er aan het begin van het derde millennium uit? Waar zijn onderzoekers en studenten mee bezig? In vogelvlucht neemt het boek de lezer mee vanaf het heelal, waarop de RUG-telescopen staan gericht, via steeds kleinere concentrische cirkels naar de Broerstraat: het begin- en middelpunt van de Groningse universiteit. Korte Engelstalige teksten vullen de zorgvuldig geselecteerde kleurenfoto's aan.

ISBN
Gebonden, 96 pagina's, full colour
Prijs f 44,07 (€ 20,00)
alleen verkrijgbaar in de RUG-Winkel
tel. (050) 363 27 00 of
rugwinkel@bureau.rug.nl

Studium Generale

Studium Generale haakt met vijf lezingen aan bij de tentoonstelling van de realistische schilder Ilya Efimovitsj Repin (1844-1930) in het Groninger Museum. Repin portretteerde de Russische culturele elite, maar schilderde ook de schrijnende armoede van de boeren.

- 8 januari: *Repin: leven en werk*
• drs. Inge Wierda, kunsthistorica
- 15 januari: *Repin en Rusland* -
• prof.dr. Joost van Baak, Slavische talen
- 22 januari: *Het huidige literaire klimaat in Rusland* • Tatjana Tolstaja, schrijfster
- 29 januari: *Vader en zoon. Repin, Dostoevski en Zjeljabov* • Kirill Kobrine, essayist
- 5 februari: *Nationaal georiënteerde kunstmuziek* • dr. Henriëtte Sanders, muziekwetenschapper.

Wat heeft Nguyen Thu Huong met het Eric Bleumink Fonds?

'The Eric Bleumink Fund has given me a unique opportunity to work on my PhD, which is not possible in Vietnam at present. Scientific research at the Faculty of Education of the Can Tho University, my employer, is as yet underdeveloped and nearly all of my time is consumed by teaching and other obligations. In my English department, we don't have a full professor and none of the staff have finished their PhD. Of course, we would very much like to change this. Unfortunately, scholars in

Vietnam don't have many contacts with colleagues in other countries. Books and magazines are expensive and access to the Internet is limited. For me the only way out is to be able to spend some time abroad and concentrate on my dissertation. I am 44 years old and so I don't qualify for most international scholarship programmes, which have definite age restrictions. I am very glad the Eric Bleumink Fund takes into account other criteria as well.'

Eric Bleumink Fonds

Het Eric Bleumink Fonds van de RUG verstrekt beurzen aan talentvolle studenten en jonge onderzoekers uit ontwikkelingslanden. Het fonds, opgericht in mei 2000, heeft een bestuur onder leiding van de Rector Magnificus. Voor het werven van het geld zorgt het Ubbo Emmius Fonds. Voor meer informatie over donaties, schenkingen en legaten aan het Eric Bleumink Fonds:

Ubbo Emmius Fonds
Rijksuniversiteit Groningen
Postbus 72, 9700 AB Groningen
Tel. (050) 363 75 95
ubbo.emmuis.fonds@bureau.rug.nl

ABN AMRO Groningen
Rekeningnr. 56.30.98.961
t.n.v. Stichting Ubbo Emmius Fonds
inzake Eric Bleumink Fonds

RUG-Alumnipas

Na uw afstuderen of promoveren is er beslist geen einde gekomen aan uw band met de universiteit. U bent en blijft immers RUG-alumnus! Voor al onze oud-studenten en gepromoveerden is er een speciale RUG-alumnipas. Daarmee kunt u gebruik maken van een aantrekkelijk servicepakket, dat voortdurend wordt uitgebreid. De pas kost € 35,- en is drie jaar geldig. Dat is nog geen € 12,- per jaar!

Alle voordelen op een rij

- Cursussen, opleidingen en onderwijs**
- 10% korting op alle opleidingen van Academische Opleidingen Groningen (ook HOVO)
 - 20% korting op alle cursussen bij de USVA
 - 10% korting op computercursussen (externe tarieven) van het RC
 - 15% korting op reguliere talencursussen bij het Talencentrum
 - 10% korting op open colleges bij de letterenfaculteit
 - 10% korting op open colleges bij de theologische faculteit
 - 5% korting op juridisch postacademisch onderwijs
 - korting op cursussen Frans bij het Centre Culturel Français
 - korting op abonnement bij Studium Generale Groningen
 - diverse kortingen op postacademisch onderwijs bij PPSW

- Artikelen, diensten, uitstapjes enz.**
- ACLO-kaart bij het Sportcentrum van de RUG blijft mogelijk
 - korting op een lenerspas voor de UB
 - € 5,- korting op het RUG-voorjaarsdiner (normale prijs € 25,-)
 - € 50,- korting op de RUG-cultuurreis (normale prijs € 1250,-)
 - 10% korting op alle artikelen met RUG-logo in de RUG-winkel
 - 25% korting op een UK-abonnement
 - 20% korting op concerten van het Noord-Nederlands Orkest in De Oosterpoort
 - 20% op weekendovernachtingen in het University Guesthouse
 - 10% korting op weekendarrangementen van de VVV Groningen
 - 10% korting op arrangement hotelpaleis Het Stadhouders Hof te Leeuwarden

- 10% korting op loopbaanoriënteringstraject van organisatieadviesbureau MDP
- 10% korting op Persoonlijke Aankoopbegeleiding van Kamminga Makelaars
- RUG-medewerkerstarief voor pc's en toebehoren van het RC
- gratis toegang tot alle universitaire musea in Groningen

Informatie

Bestel de brochure
(met aanvraagformulier):
Telefoon (050) 363 77 67
Fax (050) 363 63 00
alumni@bureau.rug.nl
<http://www.rug.nl/alumni>

Wie in Groningen aan de RUG heeft gestudeerd, denkt vaak met veel plezier terug aan Noord Nederland met het prettige leefklimaat van de Stad Groningen als hoofdstad van het Noorden. Het bruisende centrum met zijn vele cafés, restaurants, concert- en theaterpodia.

Noord Nederland zoekt ambassadeurs

Behalve Stad Groningen is heel Noord Nederland inmiddels een veelzijdige, ideale, congresbestemming. In het bijzonder bieden de hoofdsteden van Groningen, Friesland en Drenthe een keur aan mogelijkheden, maar inmiddels zijn er in de provincies diverse uitstekende alternatieve accommodaties voorhanden. Aanleiding genoeg dus om er weer eens terug te komen. Bijvoorbeeld in het kader van het congres dat u binnenkort van plan bent te gaan organiseren. Waarom niet in uw oude studentenomgeving? De sfeer van toen hangt er nog! Het Groningen Congres Bureau (GCB) wijst u daarbij de weg. Voor meer informatie raadpleegt u de GCB website of vraagt u het uitgebreide Handboek voor de Congres- en vergaderbranche 2000 - 2001 aan.

Groningen Convention Bureau
Gedempte Zuiderdiep 83
9711 HC Groningen
Postbus 7081
9701 JB Groningen
Telefoon +31 (0)50 367 8326
Fax +31 (0)50 312 6047
E-mail congresbureau@roe.z.groningen.nl
Internet www.dsg.nl/congresbureau

Martinitoren en Groninger Museum

Aangestoten bij VNC Overijssels Congresbureau, NCB (Nederlands Congres Bureau), MPI (Medische Professional International) en ECTI (European Federation of Conference Towns)

DE ENE ECONOMOON VOND ZIJN BESTEMMING IN DE YOGA, DE ANDERE KWAM TERECHT BIJ DE NEDERLANDSCHE BANK. MAAR OOK DIE LAATSTE BESCHOUWT ZICHZELF ZEKER NIET ALS 'SNELLE JONGEN'.

Albert Ronhaar (37), economie 1982-1988 /
Werk: yogaleraar / Huis: eengezinswoning nabij hoofdstation
Utrecht / Huishouden: getrouwd met Joanne (36),
landschapsarchitect; dochter Renate (4) en baby Manuel /
Maandsalaris: 1400 gulden bruto

Albert Ronhaar

Barend van Amerongen (36), economie 1983-1988 /
Werk: coördinerend beleidsmedewerker bij de Nederlandse
Bank in Amsterdam / Huis: 2 onder 1 kapwoning in de
Amersfoortse wijk Schothorst / Huishouden: getrouwd met
Fettina (37), juf in het basisonderwijs; dochters Bettine
(11) en Heleen (8) / Maandsalaris: 11.681 gulden bruto

Barend van Amerongen

'Ik herinner me nog goed een college macro-economie van hoogleraar Simon Kuipers. Die schreef het leven in een paar formules op het bord. Ik werd daar niet goed van, raakte in verwarring. Thuis heb ik wel een uur half depressief op de bank gelegen. Ik was hevig geïnteresseerd in geld toen ik aan de studie begon, deed in aandelen en zo, maar op dat moment is de ommekeer begonnen. Ik heb drie jaar als econoom bij het KLOZ gewerkt, een orgaan voor ziektekostenverzekeraars. Toen ging ik er twee jaar uit om uit te zoeken wat ik echt wou. Ik werkte in een natuurvoedingswinkel en was schaapherder in Zuid-Frankrijk. Daar op de hei met de schaapjes kreeg ik weer zin iets met mijn studie te doen. Ik werd beleidsmedewerker bij de gemeente Utrecht. Eerst financieel, later meer inhoudelijk met kinderopvang en dak- en thuislozen. Maar na zes jaar begon ik me opnieuw af te vragen: Bezielt dit mij? Aldoor de waan van de dag? Het antwoord was nee. In die tijd ben ik als yogaleraar begonnen. Ik deed al jaren aan yoga, had een opleiding gevolgd en kon wat lessen overnemen. Eerst bleef ik voor de gemeente Utrecht werken, maar dat bleek geen goede combinatie. Ruim een jaar geleden heb ik mijn baan opgezegd en ik ben nu alleen maar yogaleraar. Ik heb mijn eigen onderneming, geef negen lessen in de week in zaaltjes her en der in de stad. Hathayoga, dat is de yoga die werkt met het lichaam. Dat komt omdat ik het ervaren belangrijker vind, maar ook omdat ik daar zelf nog in moet groeien en steviger worden.'

'Na mijn studie moest ik eerst zestien maanden in militaire dienst. De laatste vier maanden was het uitzitten, maar het eerste jaar was leerzaam. Ik vond het wel interessant te ontdekken hoe ik als peletonscommandant groepjes mensen de hei over kon sturen, helemaal omdat ik nog maar een jong broekie was. Na dienst ging ik bij de Nederlandse Bank aan de slag als monetair-economisch medewerker. Een redelijk bewuste stap. Mijn afstudeerscriptie ging over monetair beleid. En volgens hoogleraar Simon Kuipers was de Nederlandse Bank een mooie plek voor een beginnend academicus. Er komen namelijk ontzettend veel stukken voorbij en er is een uitgebreide bibliotheek. Daarbij kwam dat ik economie was gaan studeren vanuit maatschappelijke betrokkenheid. En de Nederlandse Bank heeft toch een maatschappelijke functie. In 1997 ging ik naar de afdeling 'toezicht op banken'. Als coördinerend beleidsmedewerker geef ik daar nu leiding aan zes mensen. Het belangrijkste waar ik op dit moment mee bezig ben is de herziening van het kapitaalakkoord, een akkoord uit 1988 waarin de 12 rijkste landen onder meer hebben vastgelegd hoeveel eigen kapitaal hun banken moeten houden om gezond te kunnen functioneren. Ik ben geen snelle jongen, dat zal ik ook nooit worden. Ik verdien goed, dat zonder meer, maar toch... De Nederlandse Bank is in de snelle, commerciële wereld eerder ook een afremmer. Wij moeten zorgen voor financiële stabiliteit, zorgen dat banken prudent opereren.'